

Имунизация

за деца на възраст
18 месеца

DTaP/IPV/Hib/НерВ ваксина (6 в 1)

Вашето бебе трябва да е било имунизирано с ваксина DTaP/IPV/Hib/НерВ, когато е било на 8, 12 и 16 седмици.

Ваксината 6 в 1 предпазва от 6 различни заболявания:

- дифтерия
- тетанус
- коклюш (магарешка кашлица)
- полиомиелит
- Хемофилус инфлуенце тип b (Hib)
- хепатит В

Вашето дете трябва да получи четвъртата доза от ваксината 6 в 1 на 18 месеца (заедно с втората доза от ваксината MMRV).

Това ще помогне да се удължи защитата му срещу тези заболявания до следващата доза ваксина, която се поставя на възраст около 3 години и 4 месеца.

Ефективност на ваксината DTaP/IPV/Hib/НерВ (6 в 1)

Проучвания са показали, че ваксината 6 в 1 е много ефективна за предпазване на бебето Ви от тези 6 сериозни заболявания.

Необходими са допълнителни дози, за да се удължи защитата до зряла възраст. Ваксината 4 в 1, поставена на 3 години и 4 месеца, ще помогне да се удължи защитата срещу тетанус, дифтерия, полиомиелит и коклюш през ученическите години. Ваксината, поставена на 14-годишна възраст, ще помогне да го предпази от дифтерия, тетанус и полиомиелит като възрастен.

Дифтерия

Дифтерията е сериозно заболяване, което обикновено започва с болки в гърлото и може бързо да доведе до проблеми с дишането. Може да увреди сърцето и нервната система, а в тежки случаи може да доведе до смърт. Преди въвеждането на ваксината срещу дифтерия, в Северна Ирландия са регистрирани до 1500 случая на дифтерия годишно.

Тетанус

Тетанусът е заболяване, засягащо нервната система, което може да доведе до мускулни спазми, да причини дихателни проблеми и да бъде смъртоносно. Той се причинява, когато микроби, които се намират в почвата и оборския тор, проникнат в тялото през отворени рани или изгаряния. Тетанусът не може да се предава от човек на човек.

Коклюш (магарешка кашлица)

Магарешката кашлица е заболяване, което може да предизвика продължителни пристъпи на кашлица и задушаване, които затрудняват дишането.

Магарешката кашлица може да продължи до 10 седмици. Бебетата под 1-годишна възраст са изложени на най-голям риск от магарешка кашлица. За тези бебета заболяването е много сериозно и може да бъде смъртоносно. При по-големите деца обикновено не е толкова сериозно.

През 2024 г. в Северна Ирландия са регистрирани над 3000 потвърдени случая на коклюш. Този неотдавнашен скок в броя на случаите подчертава колко е важно да се уверите, че детето Ви получава всички предвидени ваксини.

Полиомиелит

Полиомиелитът е вирус, който атакува нервната система и може да парализира мускулите. Ако засегне гръдните мускули или мозъка, полиомиелитът може да бъде смъртоносен.

Преди въвеждането на ваксината срещу полиомиелит, в Северна Ирландия ежегодно са регистрирани до 1500 случая на полиомиелит, причиняващ парализа.

Hib

Hib е инфекция, причинена от бактерията хемофилус инфлуенце (*Haemophilus influenzae*) тип b. Тя може

да доведе до редица сериозни заболявания, като отравяне на кръвта (септицемия), пневмония и менингит. Ваксината срещу Hib предпазва бебето Ви само от типа менингит, причинен от бактерията хемофилус инфлуенце тип b – тя не предпазва от други причини за менингит.

Заболяванията, причинени от Hib, могат да бъдат смъртоносни, ако не се лекуват своевременно. Преди въвеждането на ваксината срещу Hib, всяка година са регистрирани около 800 случая на Hib при малки деца. От въвеждането на ваксината броят на децата под 5-годишна възраст, заразени с Hib, е намалял с 99%.

Хепатит В

Хепатит В е инфекция на черния дроб, причинена от вируса на хепатит В. При децата инфекцията може да продължи много години и понякога да доведе до усложнения като белези по черния дроб (цироза) и рак на черния дроб.

Въпреки че броят на децата, живеещи с вируса на хепатит В, е нисък в Обединеното кралство, ваксината се предлага на деца с по-висок риск от 80-те години на миналия век. През 2017 г. ваксината срещу хепатит В беше добавена към рутинната имунизационна програма, за да могат всички деца да се възползват от защитата срещу този вирус.

Приемането на 4 дози от ваксината б в 1 ще осигури дълготрайна защита срещу инфекция с хепатит В, но не и срещу други форми на хепатит.

Как се поставя ваксината

Ваксината се инжектира в мускула на бедрото или горната част на ръката на детето.

След имунизация с ваксината б в 1

Вашето дете може да получи някои странични ефекти, които обикновено са леки, включително:

- зачервяване, подуване или болезненост на мястото, където е поставена инжекцията
- леко неразположение до 48 часа след инжекцията
- развиване на лека температура
- малка бучка на мястото, където детето Ви е получило инжекцията; тя може да се задържи няколко седмици, но постепенно ще изчезне

Ако смятате, че детето Ви изпитва някаква друга реакция към ваксината б в 1 и това Ви притеснява, разговаряйте със своя лекар, медицинска сестра или здравен посетител.

MMRV ваксина

Ако детето Ви следва текущия имунизационен календар (родено на или след 1 януари 2025 г.), то трябва да получи първата си доза MMRV веднага след първия си рожден ден, едновременно с ваксинациите срещу MenB и PCV. Втората (и последна) доза се поставя на възраст 18 месеца, заедно с ваксината б в 1.

MMRV предпазва детето Ви от морбили, паротит, рубеола (немска морбили) и варицела. Варицелата е вирусът, който причинява варицела.

Ако детето Ви е **родено между 1 юли 2024 г. и 31 декември 2024 г.** и е получило доза от ваксината MMR малко след първия си рожден ден, ще му бъде предложена доза от ваксината MMRV на всеки от прегледите на 18 месеца и 3 години и 4 месеца.

Това е за да се осигури по-добра защита срещу варицела. Получаването на 3 ваксини, съдържащи MMR, не представлява риск за безопасността.

Видове MMRV вакцина

MMRV ваксината съдържа отслабени версии на живи вируси на морбили, паротит, рубеола и варицела. Тъй като вирусите са отслабени, хората, които са се ваксинирали, не могат да заразят други хора.

В Северна Ирландия разполагаме с 2 MMRV ваксини. И двете ваксини действат много добре. Една от ваксините съдържа свински желатин (желатин, получен от прасета). Ако предпочитате детето Ви да получи вакцина, която не съдържа свински желатин, обсъдете това със своя лекар или медицинска сестра.

Как се поставя ваксината?

Ваксината се инжектира в мускула на бедрото или горната част на ръката на детето.

Ефективност на ваксината

От въвеждането на ваксината MMR през 1988 г. случаите на морбили, паротит и рубеола са спаднали до изключително ниски нива. Очаква се, че с добавянето на новия компонент срещу варицела, случаите на варицела ще намалют значително. Програмата ще намали случаите на тежко протичане на варицела, свързаните с нея усложнения и хоспитализациите.

Морбили

Морбили се причинява от много заразен вирус. Почти всеки, който се зарази, ще има висока температура, обрив и като цяло ще се чувства зле. Децата често трябва да прекарат около 5 дни на легло и може да отсъстват от училище в продължение на 10 дни. Възрастните хора обикновено боледуват по-дълго.

Не е възможно да се предскаже кой ще бъде сериозно засегнат от морбили. Приблизително 1 от всеки 5 души с морбили ще постъпи в болница. Усложненията включват гръдни инфекции, гърчове, енцефалит (инфекция на мозъка) и увреждане на мозъка. В много тежки случаи морбили може да доведе до смърт.

Преди въвеждането на ваксината срещу морбили през 1968 г., в епидемичните години са регистрирани около 500 000 случая и 100 смъртни случая. През 1987 (годината преди въвеждането на MMR ваксината в Обединеното кралство) 86 000 деца се разболяват от морбили, а 16 от тях умират.

Морбили е една от най-заразните болести в света. Кашлицата или кихането на заразено лице могат да разпространят вируса на морбили на голяма площ. Ако детето Ви не е защитено, вероятността да се зарази с морбили е изключително висока, ако се доближи до някого, който има или развива морбили.

Паротит

Паротитът се причинява от вирус, който може да доведе до треска, главоболие и болезнени, подути жлези в областта на лицето, шията и челюстта. Това може да доведе до трайна глухота, вирусен менингит (инфекция на мозъчната обвивка) и енцефалит. В редки случаи причинява болезнено подуване на тестисите при мъжете и яйчниците при жените. Паротитът продължава около 7 до 10 дни. Преди въвеждането на MMR ваксината,

около 1200 души годишно в Обединеното кралство са постъпвали в болница поради паротит. Паротитът се разпространява по същия начин като морбили и е толкова заразен, колкото грипа.

Рубеола

Рубеолата също се причинява от вирус. При децата обикновено е лека и може да остане незабелязана. Причинява краткотраен обрив, подути жлези и болки в гърлото.

Когато бременна жена се зарази с рубеола, това може да се отрази на нероденото бебе, като причини сериозни увреждания на зрението, слуха, сърцето и мозъка му. Това заболяване се нарича синдром на вродената рубеола (CRS). Когато инфекцията се придобие през първите 3 месеца от бременността, в 9 от 10 случая тя причинява увреждания на плода.

През 5-те години преди въвеждането на MMR ваксината, около 43 бейбета годишно са се раждали в Обединеното кралство със синдром на вродена рубеола.

Рубеолата се разпространява по същия начин като морбили и паротит и е толкова заразна, колкото грипът.

Варицела

Варицелата (известна още като едра шарка) е силно заразно заболяване, причинено от вирус. Варицелата е много често срещана и засяга повечето деца през детството, въпреки че можем да се заразим с нея за първи път на всяка възраст. Заболяването може да бъде по-тежко при възрастни, особено при бременни жени и хора с отслабена имунна система. Предава се чрез директен контакт между хора или индиректно чрез капчици във въздуха.

Повечето случаи на варицела при деца са относително леки и заболяването преминава без необходимост от лечение от медицински специалист, въпреки че повечето деца се чувстват зле в продължение на няколко дни и пропускат 5 или повече дни от училище или детска градина. Възможно е родителите да се наложи да вземат отпуск от работа, за да се грижат за тях.

При някои деца варицелата може да доведе до усложнения, включително бактериална инфекция на кожни лезии (пъпки) и, в редки случаи, енцефалит (оток на мозъка), пневмонит (белодробна инфекция) и инсулт. Тези усложнения могат да доведат до хоспитализация и в много редки случаи могат да доведат до смърт.

След ваксинация с MMRV

MMRV съдържа 4 отделни ваксини в една инжекция. Ваксините действат по различно време. Около 5 до 11 дни след имунизацията някои деца получават температура, развиват обрив, подобен на този при морбили, и губят апетит, тъй като частта от ваксината срещу морбили започва да действа.

В редки случаи, около 3 седмици след инжекцията, детето може да получи симптоми, подобни на тези при паротит (температура и подути жлези), тъй като частта от MMRV, отговаряща за паротита, започва да действа.

В редки случаи, в рамките на 6 седмици след ваксинацията може да се появи обрив от малки петна, наподобяващи синини, обикновено причинени от частта на ваксината срещу морбили или рубеола. Ако се появи, заведете детето си на лекар.

След ваксинацията може да се появи лек обрив, подобен на варицела, в близост до мястото на инжектиране, но може да се появи и на други места. Този обрив не се нуждае от лечение и изчезва от само себе си. Ако детето Ви получи обрив, като предпазна мярка избягвайте близък контакт с хора, които са по-уязвими към инфекция с варицела, като например хора с отслабена имунна система, бременни жени, които никога не са боледували от варицела, и новородени, чиито майки не са боледували от варицела. Въпреки това, вероятността от заразяване с варицела от този обрив след поставянето на MMRV ваксината е изключително ниска.

Приблизително 1 на 1000 души ще получи гърч, причинен от висока температура (вижте страница 18 за информация как да лекувате висока температура). Няма доказателства, че това причинява дългосрочни проблеми. Дете, което е болно от морбили, е пет пъти по-податливо на гърчове в резултат на заболяването (5 на 1000).

Ваксините също могат да предизвикат алергични реакции. Те са много редки, по-малко от 1 на един милион имунизации. Въпреки че тежките алергични (анафилактични) реакции са тревожни, когато се появят, хората, които поставят ваксини, са обучени да се справят с анафилактични реакции и лечението води до бързо и пълно възстановяване.

В редки случаи децата може да развият енцефалит (оток на мозъка) след MMRV ваксината. Ако обаче дете, което не е ваксинирано, се зарази с морбили, вероятността да развие енцефалит е много по-висока.

Страничните ефекти след втората доза са още по-рядко срещани и обикновено по-леки.

Ваксинацията е най-безопасният начин да защитите детето си

Алергии към яйца

MMRV ваксината може да се прилага на деца, които са имали тежка алергия (анафилактична реакция) към яйца. MMRV ваксината се отглежда върху пилешки клетки, а не върху белтъка или жълтъка на яйцето, поради което е доказано, че последващите тежки реакции след ваксинацията са много редки. Ако имате притеснения, обърнете се към своя лекар, медицинска сестра или здравен посетител.

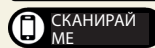
Притеснения за претоварване на имунната система на детето Ви

Прилагането на MMRV ваксината на Вашето дете, заедно с другите ваксини, които се поставят на същата възраст, няма да претовари имунната му система.

От раждането имунната система на бебетата ги предпазва от микробите, които ги заобикалят. Без тази защита бебетата не биха могли да се справят с десетките хиляди бактерии и вируси, които покриват кожата, носа, гърлото и червата им. Тази защита продължава през целия живот.

Теоретично, бебето може да реагира ефективно на около 10 000 ваксини едновременно. Иmunната система на бебето може и лесно се справя с MMRV и другите важни ваксини, които се поставят едновременно.

Родителите и обгрижващите лица могат също така да докладват за подозирани странични ефекти от ваксини и лекарства чрез програмата Yellow Card (Жълта карта).

Това може да бъде направено на адрес **mhra.yellowcard.gov.uk** или чрез обаждане на горещата линия на Yellow Card на **0800 731 6789**. Можете също да съобщите за подозирани странични ефекти на същия уебсайт или като изтеглите приложението Yellow Card.

Притеснения, че детето Ви ще се разстрои от двете инжекции

Детето Ви може да се разплаче и да се разстрои за няколко минути, но обикновено се успокоява след прегръдка. Много е важно да помогнете за изграждането на имунитета на Вашето дете.

Странични ефекти

Някои деца ще получат странични ефекти след инжекцията. Те може:

- да имат зачервяване, подуване или болезненост на мястото, където са получили инжекцията (то ще изчезне постепенно от само себе си)

- да са малко раздразнителни и да се чувстват зле
- да имат температура (треска)

Висока температура

Висока температура е температура над 37,5 °C.

Високата температура е често срещана при малките деца, но обикновено е лека. Ако лицето на детето Ви е горещо на допир и изглежда зачервено, то може да има висока температура.

Трябва да измерите температурата му с термометър.

Лечение и предотвратяване на висока температура

Охладете детето, като:

- се уверите, че не е облечено с твърде много дрехи или завито с твърде много одеяла
- му давате много хладки напитки.

Доза течен парацетамол за бебета може да помогне за понижаване на температурата на детето. Прочетете и следвайте внимателно инструкциите на бутилката. Може да се наложи да дадете още една доза 4 до 6 часа по-късно.

Не забравяйте, че никога не трябва да давате лекарства, съдържащи аспирин, на деца под 16-годишна възраст.

Други състояния и алергии

Астмата, екземата, сенната хрема, хранителната непоносимост и алергиите не би трябвало да попречат на детето Ви да получи ваксина от програмата за имунизация в детска възраст. Ако имате въпроси, обърнете се към своя лекар, медицинска сестра или здравен посетител.

Причини, поради които е възможно детето Ви да не може да бъде имунизирано

Има много малко причини, поради които децата не могат да бъдат имунизирани. Ваксините не трябва да се прилагат на деца, които са имали потвърдена анафилактична реакция към предишна доза от ваксината или към някоя от съставките на ваксината. За ваксините, съдържащи дифтерия, тетанус и полиомиелит (DTP), това може да включва неомицин, стрептомицин или полимиксин В (антибиотици, които могат да се добавят към ваксините в много малки количества).

Деца с потиснат имунитет

Като цяло, децата, които са „с потиснат имунитет“ (имат отслабена имунна система), не трябва да получават живи ваксини. Това включва деца, които имат заболявания, засягащи имунната им система, като първична имунна недостатъчност, или такива, които се лекуват от сериозни заболявания като рак или след трансплантация. Първичните имунни недостатъчности са много редки заболявания, които означават, че човек е по-податлив на инфекции. Те обикновено се причиняват от дефектен ген и се диагностицират скоро след раждането.

Ако смятате, че това се отнася за Вашето дете, трябва да уведомите лекаря, медицинската сестра или здравния посетител преди имунизацията.

Няма други причини, поради които ваксините категорично не трябва да се прилагат.

Календар за рутинна вакцинация в детска възраст

Този календар е малко по-различен за бебетата, родени преди 31 декември 2024 г. Сканирайте QR кода или посетете nidirect.gov.uk/childhood-immunisation за повече информация.

Имунизация за бебета до една година

8 седмици

6 в 1

Ротавирус

MenB

12 седмици

6 в 1

Ротавирус

MenB

16 седмици

6 в 1

Пневмококова

Имунизация за деца на възраст 18 месеца

18 месеца

6 в 1

MMRV

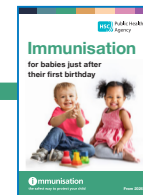
1 година (веднага след първия рожден ден)

MMRV

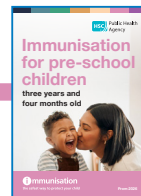
MenB

Пневмококова

Имунизация за бебета веднага след първия им рожден ден

Имунизация за деца в предучилищна възраст на три години и четири месеца

2+ години

Ваксина срещу грип за деца (ежегодно)

3 години и 4 месеца

4 в 1

Защита на детето срещу грип. Ваксинация на дете до три години и в предучилищна възраст

Ако детето Ви е пропуснало някоя от тези ваксини, консултирайте се със своя лекар, медицинска сестра или здравен посетител. За повече информация относно тези ваксинации посетете pha.site/vaccinations

6 в 1 предпазва от дифтерия, тетанус, коклюш (магарешка кашлица), полиомиелит, Hib и хепатит B

4 в 1 предпазва от дифтерия, тетанус, коклюш (магарешка кашлица) и полиомиелит

Не забравяйте да запишете детето си за посещенията в предучилищна възраст, когато навърши 3 години и 4 месеца.

Ако желаете допълнителна информация за имунизациите, посетете

pha.site/vaccinations

или

www.nidirect.gov.uk/childhood-immunisation

Public Health Agency
12-22 Linenhall Street, Belfast BT2 8BS.
Tel: 0300 555 0114 (local rate).
www.publichealth.hscni.net

Find us on:

Тази информация е адаптирана от първоначално разработена информация от Агенцията за здравна сигурност на Обединеното кралство и се използва съгласно Open Government Licence v 3.0